

Pályázati anyag

Jelöltek neve:

Holló Bettina (06202963155, hollo.betti@gmail.com)

Elek Renáta (06306235276, reno.elek@gmail.com)

Pályázati munka: <https://www.youtube.com/watch?v=AQUJmjfTuJg>

Munkacím: Sváb kitelepítések - Öröm

Téma: A II. világháború társadalmi következményei Örömon

Egy idős hölgy, név szerint Klári néni gyermekkori emlékeit ismerjük meg a háborús évekből, amikor az őt körülvevő örömi emberek nagy részét elhurcolták Németország tartományi területeire.

Pályázat célja:

- Életutak, sorsok, háborús személyes történetek megörökítése, rögzítése, továbbadása az utókor számára.
- Ezek a történetek még mindig aktuálisak, hisz a mai napig élnek köztünk olyan emberek, akik ezeknek a látszólag poros múltbéli események elszenvedői, átélői voltak.
- Ezeket a történeteket mindenkinek ismernie kell, nem szabad feledésbe merülniük.
- Tabu téma, az igazság feltárása

Főbb háttéranyagok forrása:

<http://www.svabkitelepites.hu/>

A falu történetének megrázó eseménye volt a németek kitelepítése a második világháborút követően. Örömon a statisztikák szerint 1448 embert fosztottak meg javaitól és telepítettek ki. Ez volt az egyik legnagyobb arányú kitelepítés az országban.

A Magyarországról elűzött és Németország nyugati tartományaiba áttelepített németek tevékeny részt vállaltak befogadó országuk, új hazájuk háború utáni felépítésében. Mivel a francia katonai kormányzat megtagadta befogadásukat az általa ellenőrzött területekre, ezért többnyire az amerikaiak által felügyelt övezetekbe kerültek. A háború sújtotta városokban, falvakban igen nehéz feladatot jelentett ezeknek az embertömegeknek lakhatáshoz juttatása. Ezért a kezdeti években gyűjtőtáborokban, átmeneti lakásokban helyezték el. Ez átmenetileg feszültségekhez vezetett a jövevények és a régi lakosság között. Enyhítette a nehézségeket, hogy a kommunák hamarosan olcsó építési ingatlanokat bocsátottak az emberek rendelkezésére, akik csoportokban összefogva saját lakásokat építettek maguknak. Általánosságban is érvényes volt, hogy szinte semmi nem volt számukra előkészítve. élelmiszerekkel való ellátásuk nagy problémát okozott a hatóságoknak, amelyek ezt úgy próbálták áthidalni, hogy kezdetben nem az amúgy is szétbombázott városokban, hanem vidéken igyekeztek elhelyezni őket, ahol az élelmiszerellátás mégis valamivel könnyebbnek tűnt. Vidéken azonban kevés munkalehetőség akadt és az életkörülmények is alapvetően mások voltak, mint amihez a magyarországi németek otthon hozzá voltak szokva. Más volt a nyelv, mint amelyet ismertek. Otthon nem az irodalmi német nyelvet, hanem csak annak egy-egy nyelvjárási és csak beszélt, de

nem írott variánsát használták. A hazai németiség túlnyomó többsége igen vallásos római katolikus volt, Németországban ezzel szemben gyakorta teljesen protestáns vidékre kerültek, ahol nem voltak templomaik. Ezer további különbség növelte a távolságot a kitelepítettek és az őslakosok között: kulturális hagyományaik, öltözködésük, étkezési szokásaik, életvitelük mind-mind eltérőek voltak. Gyors gazdasági és társadalmi integrációjukra ilyen körülmények között nem lehetett számítani. És a lehetetlen mégis sikerült: megfeszített, kemény munkával az egykori magyarországi németek új hazájukban is bizonyítottak. Nem csupán hasznos polgárai lettek Németországnak, de oroszlánrészt vállaltak a német gazdasági csoda megvalósításában. A közéletben is megtalálták helyüket, hamarosan egyesületeket, gyűjteményeket, kutatóintézeteket hoztak létre, amelyek segítségével életben tartották, ápolták hagyományaikat. De nemcsak a maguk javára tették ezt. Soha nem feledkeztek meg egykori hazájukról, amelyet lehetőségeik szerint támogattak, partnerkapcsolatokat hoztak létre, hídként dolgoztak és dolgoznak a két ország kapcsolatainak fejlődésén, amint ezt az 1950-ben, Stuttgartban elfogadott Nyilatkozatban korán kifejezésre juttatták.